מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות גזרות שונות של פעלים ואת הבניינים השבעה
- להכיר משקלים נפוצים של שמות ואת משמעותם
- להבחין בין בסיס המילה לבין הצורן המתווסף אליה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – בחירה מרובה: גזרות ובניינים

1. ג – ע"ו/ע"י
2. א – פה"נ

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו הגזרה הרגילה, ללא שינויים מיוחדים
2. נכון – האות האחרונה בשורש היא ה'

חלק ג' – התאמה: בניין ודוגמה

1 – ג (כתב)
2 – א (נכתב)
3 – ד (דיבר)
4 – ב (הכתיב)

חלק ד' – השלמת מילה חסרה

1. פה"י
2. קטלן

חלק ה' – כתיבה ותרגול

1. לדוגמה: קנה-קניתי, בכה-בכיתי, ראה-ראיתי

חלק ו' – חשיבה מעמיקה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- גזרה - סוג פועל לפי אותיות מיוחדות בשורש; בניין - תבנית קבועה לפועל
- דוגמה תקינה כמו קטלן למקצוע או מקטלה למקום
- בסיס - גרעין המילה; צורן - תוספת לבסיס

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בהצגת טבלת הבניינים על הלוח ולבקש מהתלמידים למצוא דוגמאות בעצמם
- כדאי לחלק את הכיתה לזוגות לתרגול ההתאמה ואז לעבור ביחד על התשובות
- להשאיר זמן בסוף לתרגיל הכתיבה הפתוח ולשיתוף כמה תשובות בכיתה

דף תרגול: פעלים ושמות – גזרות, בניינים ומשקלים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעברית, בדיוק כמו שיש פעלים יוצאי דופן באנגלית, יש גזרות פעלים שמתנהגות אחרת מהצורה הרגילה (שלמים). גם לשמות יש משקלים קבועים שמלמדים על משמעות המילה.

בנק מילים: קטלן | פה"י

1 חלק א' – בחירה מרובה: גזרות ובניינים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו גזרה כוללת פעלים כמו "קם" ו"שר", שבהם האות השנייה בשורש היא ו׳ או י׳?

א) שלמים ב) ל"ה ג) ע"ו/ע"י

2. פועל שהאות הראשונה בשורשו היא נ׳, כמו "נפל", שייך לגזרת:

א) פה"נ ב) ל"ה ג) ע"ע

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בגזרת "שלמים" כל אותיות השורש נשמרות בכל הנטיות.	☐	☐
2	פועל מגזרת "ל"ה" מסתיים באות ה׳ בשורש, כמו "קנה".	☐	☐

3 חלק ג' – התאמה: בניין ודוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קל	___	**א.** נכתב
2. נפעל	___	**ב.** הכתיב
3. פיעל	___	**ג.** כתב

4. הפעיל	___	**ד.** דיבר

4 חלק ד׳ – השלמת מילה חסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. פועל שהאות הראשונה בשורשו היא י׳, כמו "ישב", שייך לגזרת _____ .

2. במשקל _____ נוצרים שמות מקצוע כמו "סנדלר".

5 חלק ה׳ – כתיבה ותרגול

ענו בקצרה.

1. כתבו שלוש דוגמאות לפעלים מגזרת ל״ה (מסתיימים בה׳ בשורש) ונטו אותם בזמן עבר.

6 חלק ו׳ – חשיבה מעמיקה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

כרטיס יציאה

מהי גזרה, ומהו בניין?

תנו דוגמה אחת למשקל של שם ולמשמעותו

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️